

ЗАКОН

О МАТИЧНОМ РЕГИСТРУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом се уређује успостављање Матичног регистра и евиденција које се воде у Матичном регистру, њихова садржина и надлежност за вођење, начин вођења, врста извода и уверења који се издају из Матичног регистра, размена и коришћење података, услови за обављање послова матичара, надзор над применом прописа и друга питања од значаја за успостављање и вођење Матичног регистра.

Појмови који се користе у овом закону у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) Матични регистар је софтверско решење, односно централизована електронски вођена база података која садржи Евиденцију рођења, закључења брака и смрти и Евиденцију о држављанству Републике Србије;
- 2) Јединице локалне самоуправе су општине, градови и град Београд;
- 3) Органи управе су општинска управа, градска управа и Градска управа града Београда;
- 4) Министарство је министарство надлежно за послове управе;
- 5) Министар је министар надлежан за послове управе;
- 6) Посебна организација је орган државне управе у чијој је надлежности пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе и информационих система и инфраструктуре органа државне управе;
- 7) Техничка грешка је грешка која се односи на очигледну грешку која је настала приликом преписа података из пријаве, односно јавне исправе, односно акта надлежног органа, попут очигледне омашке, грешке у бројевима и словима, итд;
- 8) Дипломатско-конзуларно представништво је дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије у иностранству;
- 9) Овлашћени дипломатско-конзуларни службеник је службеник из састава дипломатско-конзуларног представништва кога овласти шеф дипломатско-конзуларног представништва, односно министар надлежан за спољне послове;
- 10) Јединствена идентификациона ознака уписа је јединствена ознака која се додељује приликом иницијалног уписа лица у Матични регистар.

Начин, циљ и сврха успостављања и вођења Матичног регистра

Члан 3.

Циљ успостављања Матичног регистра као софтверског решења је централизовано електронско вођење базе података која садржи Евиденцију рођења, закључења брака и смрти и Евиденцију о држављанству Републике Србије.

Сврха обраде података у оквиру Матичног регистра је:

- 1) тачно и ажурно вођење података о личним статусима грађана;
- 2) одређивање личног статуса лица и повезивање са подацима личног статуса детета;
- 3) развој електронских услуга заснованих на тачним и ажурним подацима из матичног регистра;
- 4) ефикасно вођење управних и других поступака органа.

Матични регистар, поред Евиденције рођења, закључења брака и смрти и Евиденције о држављанству Републике Србије садржи и друге евиденције, и то:

- 1) Евиденцију о издатим дозволама да се умрли сахрани пре уписа чињенице смрти;
- 2) Евиденцију о одложеним уписима;
- 3) Евиденцију о издатим изводима и уверењима;
- 4) Евиденцију о датим овлашћењима за обављање послова матичара.

Матични регистар успостављају, одржавају и унапређују министарство надлежно за послове управе у делу који се односи на Евиденцију рођења, закључења брака и смрти и министарство надлежно за унутрашње послове у делу који се односи на Евиденцију о држављанству Републике Србије, уз техничку подршку посебне организације.

Руководалац података који се воде у евиденцији рођења, закључења брака и смрти је министарство надлежно за послове управе, а руководалац података који се воде у Евиденцији о држављанству Републике Србије је министарство надлежно за унутрашње послове.

Посебна организација, као обрађивач пружа техничку подршку у успостављању, одржавању и унапређењу Матичног регистра и спороводи мере заштите, односно обавља послове који се односе на чување, обезбеђивање сигурности и безбедности података који се воде у Матичном регистру, у складу са прописима којима се уређује електронска управа и информациона безбедност.

Обрађивач података који се воде у Матичном регистру непосредно је матичар, односно овлашћени дипломатско-конзуларни службеник.

Значај Матичног регистра као основне службене евиденције

Члан 4.

Подаци у другим службеним евиденцијама и идентификационим исправама држављана Републике Србије морају бити истоветни подацима садржаним у Матичном регистру.

Доказна снага и истинитост података

Члан 5.

Подаци из Матичног регистра, односно изводи и уверења која се издају на основу података из Матичног регистра имају доказну снагу јавних исправа.

Подаци уписани у Матични регистар и чињенице које се њима доказују сматрају се истинитим док се на законом прописан начин не докаже супротно.

Садржина Матичног регистра

Обавезни подаци

Члан 6.

Матични регистар садржи обавезне податке о лицу, који су заједнички за Евиденцију рођења, закључења брака и смрти и Евиденцију о држављанству Републике Србије, и то: име и презиме, пол, дан, месец и година рођења, место и држава рођења и јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), односно евиденцијски број странца (у даљем тексту: ЕБС).

Изузетно, за лица за која се не одређује или није могуће одредити ЈМБГ, односно лица којима није одређен ЕБС, овај податак се не уписује.

Обавезни подаци о лицу уписују се у Матични регистар приликом првог уписа без обзира да ли је основ уписа рођење, држављанство, закључење брака или смрт.

Поред података из става 1. овог члана у Евиденцију рођења, закључења брака и смрти уписују се подаци у вези са рођењем, закључењем брака и смрћу, док се у Евиденцију о држављанству поред података из става 1. овог члана уписују подаци који су прописани законом којим је регулисана област држављанства.

У Матични регистар уписују се и исправке, допуне или брисање података (у даљем тексту: промене података).

Појам и садржина Евиденције рођења, закључења брака и смрти

Члан 7.

Евиденција рођења, закључења брака и смрти је основна службена евиденција о личном стању грађана, у коју се уписују чињеница рођења, брака, смрти и друге законом предвиђене чињенице и промене у вези са њима, на начин да се за једно лице подаци воде јединствено са свим променама.

Евиденција рођења, закључења брака и смрти садржи и следеће податке:

1) подаци у вези са рођењем: презиме одређено при рођењу, скраћено лично име, час рођења, општина/град рођења, држављанство, подаци о родитељима; име и презиме родитеља и њихово презиме одређено при рођењу, ЈМБГ/ЕБС родитеља, уколико је одређен, дан, месец и година рођења родитеља, место и општина/град рођења родитеља, држава рођења родитеља, држављанство родитеља, подаци о: утврђивању времена и места рођења у судском поступку; националној припадности; материнству утврђеном или оспореном судском одлуком; признању очинства, очинству утврђеном или оспореном судском одлуком; усвојењу и престанку усвојења; стављању под старатељство и престанку старатељства; лишењу и враћању пословне способности; лишењу и враћању родитељског права; продужењу и престанку продуженог родитељског права; вршењу родитељског права; промени личног

имена, имена или презимена родитеља, детета или супружника, односно усвојитеља или старатеља; промени пола;

2) подаци у вези са браком: дан, месец, година, место, општина/град и држава закључења брака; подаци о супружницима: име и презиме супружника; ЈМБГ односно ЕБС; дан, месец и година рођења, место и општина/град рођења и држава рођења; држављанство; презиме које су супружници узели при закључењу брака; име и презиме сведока при закључењу брака; име и презиме тумача ако је његово присуство при закључењу брака било неопходно; име и презиме пуномоћника у тренутку закључења брака, ако при закључењу брака једног супружника заступа пуномоћник; утврђивање постојања, односно непостојања брака у судском поступку; подаци о престанку брака;

3) подаци у вези са смрћу: дан, месец, година и час смрти; место, општина/град и држава где је смрт настала, име и презиме супружника умрлог и његово презиме одређено при рођењу, ако је умрли био у браку; проглашење несталог лица умрлим и смрт утврђена у судском поступку.

У евиденцију из става 1. овог члана уписују се и други подаци одређени законом.

У евиденцију из става 1. овог члана податак о држављанству уписује се само за лице које није држављанин Републике Србије, према податку из путне исправе.

Подаци из члана 6. став 1. овог закона и подаци из ст. 2–4. овог члана чине податке личног статуса лица.

Повезивање података личног статуса са подацима о деци

Члан 8.

У подацима личног статуса родитеља садржани су и подаци о деци, повезивањем са подацима личног статуса детета.

Евиденција о држављанству Републике Србије

Члан 9.

Евиденцију о држављанству Републике Србије воде јединице локалне самоуправе као поверени посао, у складу са одредбама закона којим се уређује држављанство Републике Србије.

Подаци из евиденције из става 1. овог члана прописани су законом којим се уређује држављанство Републике Србије.

Податак о држављанству Републике Србије из евиденције из става 1. овог члана приказује се у подацима о личног статусу лица.

Други подаци од значаја за вођење Матичног регистра

Члан 10.

Матични регистар садржи и друге податке којима се омогућује законито, ажурно и ефикасно вођење овог регистра, и то техничке податке који се односе на:

1) редни број уписа и јединицу локалне самоуправе која је извршила упис; датум уписа и промене података, као и податке о матичару који је извршио упис и промену података;

2) јединствене идентификационе ознаке уписа;

3) податке о свим предметима у смислу канцеларијског пословања, који се односе на упис и промену података;

4) шифрарнике неопходне за вођење података;

5) евиденције логова за приступ подацима и то: податак о лицу, односно органу које је приступило подацима, датум и време приступа, скуп података којима се приступало.

Матични регистар садржи и податке о правном основу за упис и промену података, као и податке о доносиоцу акта, односно издаваоцу пријаве или јавне исправе, врсти акта или пријаве или јавне исправе и број и датум издавања пријаве, акта или јавне исправе.

Збирка исправа као саставни део Матичног регистра

Члан 11.

Саставни део Матичног регистра су пријаве, јавне исправе и акти надлежних органа на основу којих се врши упис и промена података.

Основ за повезивање и размену података

Члан 12.

Основ за повезивање података у Матичном регистру представља ЈМБГ одређен у складу са прописима о јединственом матичном броју грађана, односно јединствена идентификациона ознака која се додељује у оквиру Матичног регистра.

Основ за размену података из других службених евиденција је ЈМБГ.

Матичар без одлагања по службеној дужности прибавља ЈМБГ ради уписа у Матични регистар, на начин и у складу са прописима о јединственом матичном броју грађана.

У случају промене ЈМБГ на основу података надлежног органа који га је одредио исти се по упису у Матични регистар аутоматски ажурира у Матичном регистру.

За странца коме је одређен ЕБС сходно се примењују одредбе ст. 1–4. овог члана.

Надлежност

Члан 13.

Послове вођења Матичног регистра и одлучивања у првостепеном управном поступку у области Матичног регистра као поверен посао обављају јединице локалне самоуправе.

Послове из става 1. овог члана врши орган управе.

Изузетно, органи из ст. 1. и 2. овог члана могу заједнички да обезбеде извршење поверених послова у складу са овим и посебним законом.

О жалби против првостепеног решења органа из става 2. овог члана у вези са подацима из Евиденције о рођењу, закључењу брака и смрти одлучује Министар.

О жалби против првостепеног решења органа из става 2. овог члана у вези са подацима из Евиденције о држављанству Републике Србије, одлучује министар надлежан за унутрашње послове.

Матичар**Члан 14.**

Матични регистар води матичар.

Матичар је овлашћен да уписује податке у Матични регистар, издаје изводе и уверења на основу података из евиденције из чл. 7. и 9. овог закона и обавља друге послове одређене законом.

Месна надлежност**Члан 15.**

Чињеницу рођења, закључења брака и смрти уписује матичар органа управе на чијем подручју је та чињеница настала, осим ако није друкчије одређено овим законом.

Друге чињенице и податке и промене у вези са њима које се уписују у Матични регистар уписује матичар јединице локалне самоуправе, и то који је извршио:

- 1) упис чињенице рођења за податке из члана 7. став 2. тачка 1);
- 2) упис чињенице брака за податке из члана 7. став 2. тачка 2);
- 3) упис чињенице смрти за податке из члана 7. став 2. тачка 3).

Чињеницу држављанства Републике Србије и промене у вези са том чињеницом уписује надлежни матичар у складу са прописима о држављанству Републике Србије.

Уписане промене података истовремено се ажурирају у Матичном регистру.

II. УПИС ПОДАТАКА У ЕВИДЕНЦИЈУ РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА И СМРТИ

1. Упис рођења**Члан 16.**

Рођење детета у здравственој установи дужна је да матичару пријави здравствена установа достављањем пријаве рођења у електронском облику.

Ради уписа чињенице рођења у пријаву рођења из става 1. овог члана уписују се: име и презиме детета; дан, месец, година, час и минут рођења; пол детета; место рођења, општина/град рођења и држава рођења; подаци о родитељима: име и презиме, и презиме одређено при рођењу; дан месец и година рођења; место и општина/град и држава рођења, ЈМБГ, односно ЕБС; држављанство; национална припадност; назив здравствене установе у којој је дете рођено, односно која је издала пријаву рођења ако је дете рођено ван здравствене установе и име и презиме доктора медицине који је поднео пријаву, односно име и презиме надлежног доктора медицине специјалисте гинекологије и акушерства у здравственој установи.

О извршеном упису, на основу електронски поднете пријаве, обавештавају се родитељи детета, након чега им матичар доставља извод са подацима о рођењу.

Рођење ван здравствене установе

Члан 17.

Рођење детета ван здравствене установе дужан је да матичару пријави доктор медицине, односно медицинска сестра-бабица која је присуствовала порођају, на начин прописан чланом 16. став 1. овог закона.

Ако лица из става 1. овог члана нису присуствовала порођају, рођење пријављује отац детета, а ако он није у могућности да то учини, други члан домаћинства, односно лице у чијем присуству је дете рођено, или мајка чим за то буде способна.

Ако лица из ст. 1. и 2. овог члана нема или нису у могућности да пријаве рођење, пријављује га лице које је сазнало за рођење.

У случају из ст. 2. и 3. овог члана, рођење се пријављује здравственој установи која обавештава надлежног доктора медицине специјалисту гинекологије и акушерства у здравственој установи, који врши пријаву рођења на начин прописан чланом 16. став 1. овог закона.

У случају рођења детета ван здравствене установе у пријаву рођења уписују се, поред података прописаних чланом 16. став 2. и следећи подаци: да ли је дете рођено у стану, односно кући или на другом месту: да ли је дете рођено уз помоћ доктора медицине, акушерске сестре-бабице, другог лица или без помоћи; као и име и презиме лица уз чију помоћ је дете рођено, ако су рођење пријавила лица из ст. 2. и 3. овог члана и име и презиме тих лица.

Рок за пријаву рођења

Члан 18.

Рођење детета пријављује се у року од осам дана од дана рођења.

Ако је дете рођено мртво, рођење се мора пријавити у року од 24 часа од његовог рођења.

У случају да дете умре у року од осам дана од дана рођења, уколико већ није издата, пријава рођења се издаје одмах, а најкасније заједно са потврдом о смрти.

Надлежност за упис рођења

Члан 19.

Чињеницу рођења детета уписује матичар органа управе на чијем се подручју налази место рођења детета.

У случају када је дете рођено у превозном средству у току путовања, за упис чињенице рођења надлежан је матичар органа управе на чијем подручју се путовање мајке завршило.

Упис рођења детета чији су родитељи непознати

Члан 20.

Чињеница рођења детета чији су родитељи непознати уписује матичар органа управе на чијем се подручју налази место где је дете пронађено.

Упис се врши на основу решења надлежног органа старатељства које садржи следеће податке: лично име детета, пол детета и дан, месец, годину, час рођења, место и општину/град рођења и држављанство детета. Као место рођења уписује се место где је дете пронађено.

Чињеница рођења детета без родитељског старања

Члан 21.

Чињеница рођења детета без родитељског старања која се пријављује по истеку рока из члана 18. став 1. овог закона, а коју није могуће уписати на начин уређен чланом 19. овог закона, уписује се по месту боравишта детета у време покретања поступка за упис те чињенице у Матични регистар.

Упис се врши на основу решења надлежног органа старатељства које садржи следеће податке: лично име детета; пол детета; дан, месец и годину рођења; место и општину/град рођења и држављанство детета. Као место рођења уписује се место где дете има бораиште у време покретања поступка за упис чињенице рођења, а подаци о родитељима уколико су познати.

Ако се накнадно утврди да је рођење детета већ уписано у Матични регистар, орган старатељства који је донео решење из става 2. овог члана, доноси решење о поништењу решења на основу ког ће се поништити каснији упис чињенице рођења детета.

Упис личног имена

Члан 22.

Лица која су по прописима о личном имену овлашћена да одреде лично име детета дужна су да пријаве лично име детета приликом пријаве рођења детета на начин прописан чланом 16. став 1. и чланом 17. ст. 1. и 4. овог закона или надлежном матичару најкасније у року од 30 дана од дана рођења детета.

Ако се лица из става 1. овог члана не споразумеју о личном имену детета и у другим случајевима прописаним законом којим се регулишу породични односи, дужна су да о томе обавесте надлежног матичара у року од 30 дана од дана рођења детета.

Ако је рок из става 1. овог члана протекао или у случају из става 2. овог члана, матичар без одлагања обавештава надлежни орган старатељства ради доношења решења на основу ког се врши упис личног имена детета.

2. Упис усвојења

Основ за упис

Члан 23.

Усвојено дете уписује се у евиденцију из члана 7. овог закона на основу решења о новом упису рођења усвојеника које доноси орган старатељства.

Решење о новом упису чињенице рођења усвојеника садржи следеће податке: име и презиме детета; пол детета; дан, месец, годину и час рођења; ЈМБГ; место и општину/град рођења и држављанство детета. Подаци о родитељима замењују се подацима о усвојитељима.

Решење из става 1. овог члана коначно је и њиме се поништава ранији упис чињенице рођења усвојеника.

Упис престанка усвојења

Члан 24.

Упис поништења усвојења у Евиденцију из члана 7. овог закона врши се на основу пресуде о поништењу усвојења коју суд доставља органу старатељства пред којим је засновано усвојење, на основу које орган старатељства доноси решење о поништењу решења о новом упису рођења усвојеника.

На основу решења органа старатељства из става 1. овог члана оснажује се први упис рођења детета.

Достављање решења од стране органа старатељства

Члан 25.

Орган старатељства решење из члана 20. став 2, члана 21. ст. 2. и 3, члана 22. став 3, члана 23. став 1. и члана 24. овог закона доставља надлежном матичару ради уписа чињеница у евиденцију из члана 7. овог закона.

Орган старатељства решење из члана 20. став 2, члана 21. ст. 2. и 3. и члана 23. став 1. овог закона доставља надлежном матичару ради уписа чињеница у евиденцију из члана 9. овог закона.

3. Упис чињенице закључења и престанка брака

Месна надлежност за упис чињенице закључења брака

Члан 26.

Чињеницу закључења брака уписује матичар органа управе на чијем подручју је место где је брак закључен.

Упис брака на основу судске одлуке

Члан 27.

Брак чије се постојање не може доказати исправом прописаном овим законом уписује се на основу правноснажне одлуке суда о утврђивању постојања брака.

Достављање одлуке о престанку брака по службеној дужности

Члан 28.

Суд по службеној дужности ради уписа у евиденцију из члана 7. овог закона доставља надлежном матичару одлуку о престанку брака, у року од осам дана од дана правноснажности.

4. Упис чињенице смрти

Пријава чињенице смрти

Члан 29.

Чињеницу смрти лица које је умрло у здравственој установи дужна је да пријави надлежна здравствена установа, односно уколико је лице умрло ван здравствене установе надлежни доктор медицине за стручно утврђивање времена и узрока смрти умрлих ван здравствене установе (у даљем тексту: надлежни доктор медицине), достављањем потврде о смрти у електронском облику.

У случају налажења тела лица чији је индентитет непознат, потврду о смрти издаје надлежна здравствена установа, на начин прописан ставом 1. овог члана.

Чињеница смрти пријављује се надлежном матичару у року од три дана од дана смрти, односно налажења тела лица чији је идентитет непознат.

Ако је посебним прописом одређен краћи рок од три дана за сахрану, чињеница смрти мора се пријавити пре сахране.

Месна надлежност за упис чињенице смрти

Члан 30.

Чињеницу смрти уписује матичар органа управе на чијем подручју се налази место где је смрт наступила.

У случају када је смрт наступила у превозном средству у току путовања, за упис чињенице смрти надлежан је матичар органа управе на чијем подручју се путовање завршило.

Ако се место смрти не може утврдити, смрт уписује матичар органа управе на чијем се подручју налази место где је пронађено тело лица чији је идентитет непознат.

Изузетно, ако је смрт наступила у ванредним ситуацијама, чињеницу смрти уписује матичар органа управе на чијем подручју је место где се умрли сахрањује.

Потврда о смрти

Члан 31.

Чињеница смрти у евиденцију из члана 7. овог закона уписује се на основу потврде о смрти коју издаје здравствена установа у којој је лице умрло, односно надлежни доктор медицине за лице које је умрло ван здравствене установе, односно надлежна здравствена установа у случају налажења тела лица чији је идентитет непознат.

Ради уписа чињенице смрти у евиденцију из члана 7. овог закона у потврду о смрти уписују се: име и презиме умрлог и презиме одређено при рођењу; дан, месец, година и час смрти; место, општина/град смрти и држава смрти; пол; дан, месец и година рођења умрлог; место, општина/град и држава рођења; ЈМБГ, односно ЕБС; држављанство; брачни статус умрлог; име и презиме супружника умрлог и његово презиме одређено при рођењу, име и презиме родитеља умрлог и њихов ЈМБГ, односно ЕБС; назив здравствене установе у којој је лице умрло, односно здравствене установе која је утврдила смрт у случају налажења тела лица чији је индентитет непознат и име и презиме надлежног доктора медицине који је издао потврду о смрти.

Без потврде о смрти не може се извршити упис смрти у Матични регистар, осим у случајевима када је смрт утврђена у судском поступку и када се упис врши на основу извода иностраног органа.

Пријава чињенице смрти ван здравствене установе

Члан 32.

Смрт лица које је преминуло ван здравствене установе надлежном доктору медицине, ради утврђивања чињенице смрти, дужни су да пријаве чланови породице с којима је умрли живео, а ако ових лица нема или нису у могућности да то учине, друга лица с којима је умрли живео или други чланови породице који су сазнали за смрт, односно лица у чијем је стану смрт наступила, а ако нема ни ових лица, чињеницу смрти дужно је да пријави лице које је прво за смрт сазнало.

Пријава чињенице смрти настале у војном објекту и другим установама

Члан 33.

Смрт лица у војном објекту, заводу за извршење кривичних санкција, дому за старе, установи за смештај ученика и студената или у другој установи

или организацији дужна је да надлежном доктору медицине пријави установа или организација у којој је лице умрло.

**Дозвола да се умрли сахрани пре уписа чињенице смрти и
вођење евиденције о издатим дозволама**

Члан 34.

Умрли се може сахранити пре него што се његова смрт упише у евиденцију из члана 7. овог закона, на основу дозволе органа управе на чијој територији ће се умрли сахранити, ако из оправданих разлога није било могуће пријавити његову смрт матичару.

У Матичном регистру води се Евиденција о издатим дозволама из става 1. овог члана која садржи следеће податке: редни број уписа; датум уписа у евиденцију; орган који је донео решење, број и датум решења о дозволи да се умрли сахрани пре пријаве чињенице смрти матичару; подаци о умрлом, и то: име и презиме умрлог и презиме одређено при рођењу; пол умрлог; дан, месец, година и час смрти; место и општина/град смрти; држава смрти; дан, месец и година рођења; место и општина/град рођења, држава рођења; ЈМБГ, односно ЕБС и адреса умрлог у тренутку смрти.

Орган управе који је издао дозволу из става 1. овог члана дужан је да исту достави матичару према месту где је чињеница смрти настала, ради уписа у евиденцију из става 2. овог члана.

Подаци из евиденције из става 2. овог члана чувају се трајно у сврху правне сигурности у вези са уписом података и спречавања евентуалних злоупотреба у вези са идентитетом лица које је сахрањено пре уписа смрти у евиденцију из члана 7. овог закона.

Упис чињенице смрти на основу судске одлуке

Члан 35.

Проглашење несталог лица умрлим и смрт утврђена у судском поступку у евиденцију из члана 7. овог закона уписује матичар органа управе по месту последњег пребивалишта умрлог, на основу правноснажне одлуке суда.

Ако је последње пребивалиште умрлог непознато или у иностранству, чињенице из става 1. овог члана уписује матичар органа управе према месту рођења тог лица, а ако је умрли рођен у иностранству, према месту седишта суда.

5. Упис осталих података

Упис националне припадности

Члан 36.

Податак о националној припадности уписује матичар органа управе према месту уписа чињенице рођења лица.

Податак о националној припадности детета уписује се на захтев родитеља на основу њихове заједничке изјаве који се уноси у пријаву рођења, односно која се даје на записник матичару.

Уколико један од родитеља није жив или није познат или је лишен родитељског права, други родитељ може одредити националну припадност детета.

Уколико се родитељи не сагласе у погледу националне припадности детета, упис тог податка неће се извршити, а дете стицањем пунолетства може тражити да се изврши упис.

На промену или брисање податка о националној припадности сходно се примењују одредбе о упису.

Упис промене пола

Члан 37.

Податак о промени пола уписује се на основу потврде о промени пола коју у електронском облику издаје надлежна здравствена установа.

Здравствена установа из става 1. овог члана доставља потврду о промени пола матичару органа управе према месту уписа чињенице рођења лица које је променило пол.

Потврду из става 1. овог члана здравствена установа доставља у року од осам дана од дана промене пола.

У потврду из става 1. овог члана уписује се: име и презиме; датум; место и општина/град рођења; ЈМБГ, односно ЕБС, уколико је одређен; име и презиме родитеља лица коме је промењен пол; податак о промени пола за то лице, као и име и презиме доктора медицине који је издао потврду.

Упис ЈМБГ

Члан 38.

У случајевима када у Матичном регистру није уписан ЈМБГ или је уписан, а није одређен у складу са прописима из области јединственог матичног броја грађана, матичар преузима податке из службене евиденције јединствених матичних бројева грађана коју води министарство надлежно за унутрашње послове.

Подаци се преузимају на основу појединачног упита, а према подацима из личног статуса лица са свим променама личног имена.

Податак о ЈМБГ уписаће се само ако је орган на несумњив и неспоран начин утврдио да се тај податак односи на лице за које се врши упис.

Податак о ЕБС уписаће се у Матични регистар на основу евиденције о странцима министарства надлежног за унутрашње послове.

III. НАЧИН ВОЂЕЊА

Језик и писмо уписа

Члан 39.

У Матични регистар подаци се уписују на српском језику, ћириличким писмом.

Називи места у страним државама и називи страних држава уписују се у складу с правилима српског језика и ћириличног писма, а могу се уписати и у изворном облику.

Језик и писмо на ком се врши упис личног имена

Члан 40.

Лично име детета, родитеља, супружника и умрлог уписује се на српском језику, ћириличким писмом, а припадници националне мањине имају право и на упис личног имена према језику и правопису припадника националне мањине.

Лично име детета, родитеља, супружника и умрлог држављанина Републике Србије уписано у извод из одговарајуће евиденције рођених, венчаних и умрлих иностраног органа (у даљем тексту: извод иностраног органа) према правилима језика и писма државе издавања, уписује се у складу

са правилима српског језика и ћириличног писма, а поред тога уписује се и у облику садржаном у изводу иностраног органа.

Лицима која су стекла држављанство Републике Србије, у складу са законом којим се регулише држављанство, лично име уписује се на српском језику и ћириличком писму, а поред тога уписује се и у облику садржаном у јавној исправи иностраног органа.

Лично име странца, поред уписа на српском језику и ћириличком писму, уписује се и у облику садржаном у јавној исправи иностраног органа.

Изузетно, упис личног имена странца се може извршити на основу јавне исправе издате од стране надлежног органа Републике Србије у складу са прописима који регулишу права странаца и азила.

Чињенице и промене у вези са њима које уписује матичар

Члан 41.

Матичар уписује само оне чињенице и податке који су му пријављени, односно који су садржани у пријави, акту надлежног органа или јавној исправи, на основу којих се врши упис.

Стране одлуке о личном стању (статусу) држављана Републике Србије уписују се у Матични регистар на основу стране одлуке у складу са међународним уговором или правноснажне судске одлуке којом је у Републици Србији призната страна одлука.

Достављање правноснажних одлука надлежних органа

Члан 42.

Надлежни орган дужан је да одлуку о чињеници рођења, закључења брака и смрти, променама у вези са тим чињеницама, као и одлуку о стицању и престанку држављанства достави надлежном матичару ради уписа у евиденцију из чл. 7. и 9. овог закона, у року од осам дана од дана правноснажности, по правилу електронским путем.

Изузетно, одлуке из става 1. овог члана могу се доставити у папирном облику.

Истинитост података и начин подношења пријаве

Члан 43.

У пријави за упис морају се навести истинити, односно тачни подаци.

Пријава се подноси у електронском, а изузетно у папирном облику.

О пријави за закључење брака сачињава се записник чији су изглед и садржина прописани.

Пријаве чињеница рођења, закључења брака или смрти држављана Републике Србије које су настале у иностранству подnose се надлежном дипломатско-конзуларном представништву или непосредно надлежном органу из члана 13. овог закона.

Одлагања уписа ради провере

Члан 44.

Матичар је дужан да пријављени податак упише у Матични регистар без одлагања.

Изузетно, упис се може одложити ради провере, односно утврђивања података који недостају, а који се уписују у Матични регистар.

О одложеним уписима води се посебна евиденција у Матичном регистру.

Орган који врши исправку грешке

Члан 45.

У случају да пријава, акт надлежног органа или јавна исправа на основу које се врши упис у Матични регистар, садржи грешку или не садржи поједине податке, исправку грешке, односно, допуну података, врши орган који је издао пријаву, донео, односно издао акт на основу ког се врши упис, који се након исправке, односно допуне без одлагања доставља надлежном матичару.

Закључење уписа

Члан 46.

Упис у Матични регистар матичар потписује квалификованим електронским потписом, чиме се тај упис сматра закљученим.

Прослеђивање извода страном дипломатско-конзуларном представништву

Члан 47.

У случају рођења, закључења брака или смрти странца матичар је дужан да у складу са одредбама закљученог међународног уговора проследи извод из евиденције рођења, закључења брака или смрти надлежном страном дипломатско-конзуларном представништву, ради обавештавања државе о промени у личном стању њеног држављанина, осим за лица која су у статусу тражиоца азила и лица којима је одобрено право на азил.

Сазнање чињенице рођења

Члан 48.

Уколико матичар сазна за чињеницу рођења која није уписана у евиденцију из члана 7. овог закона, а настала је на територији Републике Србије дужан је да без одлагања покрене управни поступак за накнадни упис ове чињенице, односно обавести орган управе који је надлежан за упис чињенице према месту рођења лица ради покретања поступка за упис рођења.

Матичар поступа на начин прописан ставом 1. овог члана по истеку рока из члана 50. овог закона.

Уколико се време и место рођења не може доказати на начин предвиђен овим законом, након доношења решења органа управе којим се одбија захтев, исто се доставља надлежном органу старатељства ради покретања судског поступка за утврђивање времена и места рођења у складу са законом.

Сазнање чињенице смрти

Члан 49.

Уколико матичар сазна за чињеницу смрти која није уписана у евиденцију из члана 7. овог закона, а настала је на територији Републике Србије и не може да се докаже потврдом о смрти, дужан је да без одлагања обавести јавног тужиоца ради покретања судског поступка за утврђивање смрти у складу са законом.

IV. НАКНАДНИ УПИС И ИСПРАВКА ГРЕШКЕ

Накнадни упис чињеница и допуна података

Члан 50.

Ако се чињеница рођења, односно смрти, пријављује по истеку 30 дана од дана када је та чињеница настала, матичар је уписује у евиденцију из члана 7. овог закона на основу решења надлежног органа управе, односно одлуке надлежног органа.

Када одлуку из става 1. овог члана доноси орган управе, чињеница рођења, односно смрти утврђује се на основу пријаве рођења, односно потврде о смрти и других доказа у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

Ако се поједини податак у евиденцију из члана 7. овог закона из било којих разлога није могао уписати приликом основног уписа, а уписује се према овом закону, допуна податка се врши на основу решења надлежног органа управе, односно одлуке надлежног органа, осим уколико законом није друкчије прописано.

Исправка техничке грешке

Члан 51.

Техничку грешку коју је матичар уочио након закључења уписа, матичар сам исправља, а датум и текст исправке бележи се у оквиру Матичног регистра.

Поступак исправке техничке грешке врши се по службеној дужности или на захтев странке.

Исправка података

Члан 52.

Податак који је уписан у евиденцију из чл. 7. и 9. овог закона може се исправити само на основу решења органа управе, односно акта надлежног органа, осим у случајевима из члана 51. овог закона.

Поступак исправке података води се по службеној дужности или на захтев странке, односно лица које за то има непосредан и на закону заснован правни интерес, у складу с прописом којим се уређује општи управни поступак.

Након исправке из става 1. овог члана и члана 51. овог закона, матичар по службеној дужности обавештава министарство надлежно за унутрашње послове.

V. МАТИЧНИ РЕГИСТАР У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА

Вођење Матичног регистра у дипломатско-конзуларним представништвима

Члан 53.

Матични регистар води се у дипломатско-конзуларним представништвима, у складу са овим законом.

Дипломатско-конзуларна представништва која имају овлашћење за закључење брака између држављана Републике Србије у дипломатско-конзуларном представништву, у евиденцију из члана 7. овог закона уписују чињеницу закључења брака, као и промене у вези са овом чињеницом.

Дипломатско-конзуларно представништво у ком су вођене матичне књиге по ранијим прописима наставља у евиденцију из члана 7. овог закона да уписује промене података о личним стањима грађана, сходно одредбама овог закона.

Овлашћења службеника у дипломатско-конзуларном представништву

Члан 54.

Матични регистар у дипломатско-конзуларном представништву води, у својству матичара, овлашћени дипломатско-конзуларни службеник.

Лице из става 1. овог члана врши упис података у евиденцију из члана 7. овог закона, издаје изводе из Матичног регистра и обавља друге послове у складу са овим законом.

Исправка техничке грешке, исправка и допуна податка

Члан 55.

Исправку техничке грешке врши овлашћени дипломатско-конзуларни службеник.

О исправци, допуни и брисању податка у Матичном регистру који се води у дипломатско-конзуларном представништву одлучује шеф дипломатско-конзуларног представништва.

О жалби против првостепеног решења из става 2. овог члана одлучује министар надлежан за спољне послове.

Сходна примена

Члан 56.

Одредбе овог закона које се односе на вођење Матичног регистра од стране органа управе сходно се примењују на вођење Матичног регистра у дипломатско-конзуларним представништвима.

VI. УПИС У МАТИЧНИ РЕГИСТАР НА ОСНОВУ ИЗВОДА ИНОСТРАНИХ ОРГАНА

Упис чињеница насталих у иностранству

Члан 57.

Чињеница рођења, закључења брака и смрти држављана Републике Србије која је настала у иностранству уписује се у евиденцију из члана 7. овог закона на основу извода иностраног органа, који је прописно оверен, ако међународним уговором или овим законом није друкчије прописано.

Ако се не може прибавити извод иностраног органа, упис чињеница из става 1. овог члана врши се на основу одлуке надлежног суда.

У евиденцију из члана 7. овог закона уписују се и друге промене личног стања држављана Републике Србије које су настале у иностранству, о чему је странка дужна да приложи одговарајућу исправу.

Упис чињеница из ст. 1. и 3. овог члана врши се на основу пријаве коју странка може поднети органу управе или дипломатско-конзуларном представништву на чијој територији је настала одређена чињеница, која без одлагања пријаву и извод иностраног органа из става 1. овог члана у електронском облику прослеђује надлежном матичару.

Ако на подручју на којем је настала чињеница рођења, закључења брака или смрти држављанина Републике Србије, Република Србија нема дипломатско-конзуларно представништво, пријава за упис ових чињеница може се поднети преко најближег дипломатско-конзуларног представништва.

Пријаву за упис рођења детета подноси један од родитеља, односно законски заступник, у складу са прописима којима се регулише држављанство.

У случају смрти држављана Републике Србије која је настала у иностранству, ако је у складу са међународним уговором инострани орган доставио инострани извод из евиденције умрлих, упис чињенице смрти врши се непосредно на основу те јавне исправе.

Пре уписа чињенице рођења у евиденцију из члана 7. овог закона надлежни матичар врши упис чињенице држављанства Републике Србије у евиденцију из члана 9. овог закона, у складу са прописима о држављанству Републике Србије.

Надлежност за упис чињеница рођења, закључења брака или смрти које су настале у иностранству

Члан 58.

Упис чињеница из члана 57. овог закона врши матичар органа управе, и то за:

1) чињеницу рођења - по месту последњег пребивалишта родитеља у време рођења детета, а ако родитељи нису имали заједничко пребивалиште – по месту пребивалишта једног од родитеља, а ако је место пребивалишта родитеља непознато – по месту рођења једног од родитеља;

2) чињеницу закључења брака – по месту последњег пребивалишта супружника у време закључења брака, а ако супружници нису имали заједничко пребивалиште – по месту пребивалишта једног од супружника, а ако је последње пребивалиште супружника непознато – по месту рођења једног од њих;

3) чињеницу смрти – по месту последњег пребивалишта умрлог, а ако је последње пребивалиште непознато – по месту рођења.

Ако се чињенице рођења, закључења брака и смрти не могу уписати у евиденцију из члана 7. овог закона на начин прописан у ставу 1. овог члана због тога што је место рођења лица непознато или је место рођења у иностранству, упис врши матичар Градске управе града Београда.

Упис лица које је стекло држављанство Републике Србије

Члан 59.

Лице које је стекло држављанство Републике Србије уписује се у евиденцију из члана 9. овог закона на основу решења надлежног органа, у складу са прописима о држављанству Републике Србије, након чега се без одлагања уписује у евиденцију из члана 7. овог закона на основу исправа иностраног органа које су прописно оверене, осим ако међународним уговором није drukчије прописано.

Упис лица из става 1. овог члана врши се према месту пребивалишта, односно боравишта у Републици Србији, а уколико лице нема пребивалиште, односно боравиште упис врши матичар Градске управе града Београда.

Упис личног имена које није одређено у складу са домаћим прописима

Члан 60.

Ако лично име детета уписано у извод иностраног органа није одређено у складу с домаћим прописима о личном имену, родитељи пред матичарем, односно овлашћеним дипломатско-конзуларним службеником дају изјаву којом одређују лично име у складу са законом којим се уређује лично име.

Утврђивање презимена супружника

Члан 61.

Ако на основу извода иностраног органа није могуће утврдити презиме супружника које су узели приликом закључења брака, матичар, односно овлашћени дипломатско-конзуларни службеник прибавља тај податак од иностраног органа пред којим је брак закључен.

Ако ни на тај начин није могуће утврдити презиме супружника, лица из става 1. овог члана ту чињеницу утврђују на основу изјаве супружника.

VII. ИЗВОДИ И УВЕРЕЊА ИЗ МАТИЧНОГ РЕГИСТРА

Врсте и садржина извода и уверења

Члан 62.

На основу података садржаних у Евиденцији рођења, закључења брака и смрти издају се извод са подацима о рођењу, извод са подацима о закључењу брака и извод са подацима о смрти, као и уверења.

Изводи из Евиденције рођења, закључења брака и смрти садрже следеће податке, и то:

1) Извод са подацима о рођењу:

име и презиме; пол; дан, месец, година и час рођења; место и општина /град и држава рођења; ЈМБГ, односно ЕБС; држављанство; национална припадност; брачни статус и ако је лице у браку име и презиме и ЈМБГ, односно ЕБС супружника; подаци о родитељима, и то: име и презиме (и презиме одређено при рођењу); ЈМБГ, односно ЕБС; држављанство; подаци о детету: име и презиме, пол, дан, месец, година и час рођења; место и општина/град и држава рођења; ЈМБГ, односно ЕБС и држављанство детета;

2) Извод са подацима о закључењу брака:

дан, месец, година закључења брака; место и општина/град и држава закључења брака; подаци о женику и невести, и то: име и презиме; презиме које су супружници узели при закључењу брака; ЈМБГ, односно ЕБС; дан, месец и година рођења; место и општина/град и држава рођења; држављанство; име и презиме родитеља супружника;

3) Извод са подацима о смрти:

име и презиме (и презиме одређено при рођењу, ако је умрли био у браку); пол умрлог; дан, месец, година и час смрти; место и општина/град и држава где је смрт настала; ЈМБГ, односно ЕБС; дан, месец и година рођења; место и општина/град и држава рођења; држављанство; брачни статус умрлог; име и презиме супружника умрлог и његово презиме одређено при рођењу и име и презиме родитеља умрлог.

Изводи из Евиденције рођења, закључења брака и смрти садрже последње податке који су уписани у ову евиденцију до времена издавања извода.

Уверење из евиденције рођења, закључења брака и смрти садржи поједине податке уписане у ову евиденцију или поједине чињенице о личном стању грађана које произлазе из тих података у време издавања.

Уверење о држављанству Републике Србије издаје се у складу са прописима о држављанству Републике Србије.

Изводом из Евиденције рођења, закључења брака и смрти не доказује се држављанство Републике Србије.

Обрасце извода и уверења из Евиденције рођења, закључења брака и смрти технички израђује и штампа Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца - Топчидер.

Рок важења извода из евиденције рођења, закључења брака и смрти

Члан 63.

Изводи из Евиденције рођења, закључења брака и смрти немају ограничени рок важења, а за употребу издатог извода који не садржи последње уписане податке из те евиденције одговорно је лице које га стави у правни саобраћај.

Евиденција о издатим изводима и уверењима

Члан 64.

У Матичном регистру води се Евиденција о издатим изводима и уверењима из евиденције из чл. 7. и 9. овог закона.

У Евиденцију из става 1. овог члана уписују се: име и презиме; ЈМБГ; пребивалиште и адреса физичког лица, односно назив и седиште правног лица по чијем је захтеву издат извод или уверење; врста исправе која се издаје (извод са подацима о рођењу, закључењу брака или смрти или уверење); име и презиме лица за које се издаје извод или уверење; ЈМБГ; податак о органу управе за који се води упис за који се издаје извод или уверење; текући број уписа и година уписа; датум издавања извода или уверења и име и презиме и квалификовани потпис матичара, односно овлашћеног дипломатско-конзуларног службеника који је издао извод или уверење из Матичног регистра.

Подаци из Евиденције из става 1. овог члана чувају се трајно, у сврху праћења стања у вези са издавањем извода и уверења о чињеницама и подацима уписаним у евиденцију из чл. 7. и 9. овог закона и спречавања евентуалних злоупотреба у погледу издавања ових јавних исправа.

Право на увид у податке

Члан 65.

Право увида у податке из евиденције из члана 7. овог закона има лице на које се ти подаци односе, супружник, крвни сродник у правој линији и лице које је у другом степену крвног сродства у побочној линији, усвојитељ или старатељ.

Поред лица из става 1. овог члана право увида има и ванбрачни партнер чија је ванбрачна заједница утврђена у складу са законом.

Дете које је навршило 15. годину живота и које је способно за расуђивање може извршити увид у податке из евиденције из члана 7. овог

закона, као и списе на основу којих се врши упис, а који се односе на његово порекло.

После новог уписа чињенице рођења усвојеника право увида у евиденцију из члана 7. овог закона за дете имају само дете и усвојитељи детета, на начин утврђен законом који уређује област породичноправне заштите.

После уписа податка о промени пола, право увида у податке у евиденцији из члана 7. овог закона и списе за лице које је променило пол, имају само лице које је променило пол, дете, и родитељи тог лица.

Право на издавање извода и уверења

Члан 66.

Изводи и уверења из Евиденције из члана 7. овог закона издају се лицима из члана 65. овог закона, као и другим лицима само ако су законом овлашћена да користе те податке.

Одбијање захтева

Члан 67.

О одбијању захтева за увид у податке из Евиденције из члана 7. овог закона, као и списе на основу којих је извршен упис, односно одбијању захтева за издавање извода и уверења из Евиденције из члана 7. овог закона, орган управе, односно дипломатско-конзуларно представништво доноси решење, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

VIII. УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ МАТИЧАРА

Услови за обављање послова матичара

Члан 68.

Матичар може бити лице које има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године, положен државни стручни испит и посебан стручни испит за матичара и овлашћење за обављање послова матичара.

Овлашћење за обављање послова матичара

Члан 69.

Овлашћење из члана 68. овог закона даје министар на предлог руководиоца органа управе, након положеног посебног стручног испита за матичара.

У случају привремене спречености матичара да обавља послове или повећаног обима посла министар на предлог руководиоца органа управе може овластити друго лице у том органу.

Лице из става 2. овог члана мора да испуњава услове из члана 68. овог закона.

Посебан стручни испит за матичара

Члан 70.

Посебан стручни испит за матичара полаже се, по правилу, пре распоређивања на послове матичара.

Изузетно, посебан стручни испит за матичара полаже:

1) лице које је засновало радни однос на неодређено време ради обављања послова матичара, а нема положен посебан стручни испит за матичара, у року од шест месеци од дана заснивања радног односа;

2) лице на пробном раду које је радни однос засновало на неодређено време на пословима матичара, а нема положен посебан стручни испит за матичара, до окончања пробног рада.

Посебан стручни испит за матичара могу полагати и друга лица која су се оспособила за самосталан рад у струци, односно самостално обављање послова и имају најмање једну годину радног искуства у нивоу и врсти образовања који су услов за обављање послова матичара, а заинтересована су за рад на пословима матичара.

Посебан стручни испит за матичара спроводи комисија, коју образује министар.

Трошкови полагања посебног стручног испита за матичара утврђују се законом којим се уређују републичке административне таксе.

Уверење о положеном посебном стручном испиту за матичара

Члан 71.

Министарство издаје уверење о положеном посебном стручном испиту за матичара.

Уверење из става 1. овог члана садржи следеће податке: име и презиме кандидата који је положио посебан стручни испит за матичара; дан, месец и година, место и општина, односно град рођења, а ако је лице рођено у иностранству и држава рођења; ЈМБГ; назив високошколске установе, ниво и врста стеченог образовања и стручни назив и датум полагања посебног стручног испита за матичара.

Евиденција о положеном посебном стручном испиту за матичара

Члан 72.

Министарство води Евиденцију о положеном посебном стручном испиту за матичара.

Евиденција из става 1. овог члана води се у електронском облику.

У Евиденцију из става 1. овог члана уписују се: име и презиме кандидата; дан, месец и година, место и општина, односно град рођења, а ако је лице рођено у иностранству и држава рођења; ЈМБГ; назив високошколске установе, ниво и врста стеченог образовања и стручни назив; назив органа јединице локалне самоуправе, односно другог послодавца код кога је кандидат запослен; број и датум решења којим је одобрено полагање посебног стручног испита за матичара; датум полагања испита; подаци о општем успеху на испиту и број и датум издатог уверења о положеном посебном стручном испиту за матичара.

Евиденција о датим овлашћењима за обављање послова матичара

Члан 73.

Министарство у Матичном регистру води Евиденцију о датим овлашћењима за обављање послова матичара.

У Евиденцију из става 1. овог члана уписују се: име и презиме матичара; орган управе који је поднео предлог за давање овлашћења за обављање послова матичара; број и датум решења којим се даје овлашћење за обављање послова матичара; период на који се даје овлашћење; ниво и врста стеченог образовања и стручни назив који је стекао матичар; датум када је положен посебан стручни испит за матичара; јединица локалне самоуправе за коју је дато овлашћење за обављање послова матичара; број и датум решења о престанку овлашћења за обављање послова матичара.

Стручно усавршавање матичара

Члан 74.

Стручно усавршавање је право и дужност матичара да стиче знања и вештине, односно способности за обављање послова матичара.

Стручно усавршавање матичара остварује су у складу са законом који уређује права и дужности из радног односа запослених у органима јединица локалне самоуправе.

Лице које први пут заснива радни однос, односно распоређује се или премешта на радно место матичара, дужно је да похађа секторски посебни програм обуке матичара, у року од годину дана од дана заснивања радног односа, односно распоређивања или премештаја на радно место матичара.

Секторско посебно стручно усавршавање матичара

Члан 75.

Секторски посебни програм обуке матичара, за сваку годину, припрема, развија и доноси Министарство, након спроведеног поступка утврђивања потреба за секторским посебним стручним усавршавањем у повереним пословима Матичног регистра.

Министарство самостално спроводи донети програм из става 1. овог члана, а може одлучити да га спроведе и на други начин, у складу са законом који уређује права и дужности из радног односа запослених у органима јединица локалне самоуправе.

Руководилац органа управе је дужан да по доношењу програма обуке из става 1. овог члана за календарску годину, донесе план стручног усавршавања свих матичара у органу управе којим руководи и достави га министарству најкасније до 31. јануара године за коју се овај програм доноси.

План из става 3. овог члана обавезно садржи назив јединице локалне самоуправе, односно корисника секторског посебног програма обуке матичара, податке о полазницима обуке (име и презиме; ЈМБГ; адреса електронске поште; број мобилног телефона) и тематским целинама које сваки од матичара има право и дужност похађања у календарској години.

Евиденција о секторским посебним програмима обуке матичара

Члан 76.

Министарство води Евиденцију о секторским посебним програмима обуке матичара.

Евиденција из става 1. овог члана води се у електронском облику.

Евиденција из става 1. овог члана садржи податке о: јединицама локалне самоуправе, односно корисницима секторског посебног програма обуке матичара; учесницима обуке (име и презиме; ЈМБГ; пол, у складу са законом

који уређује заштиту података о личности; ниво и врста стеченог образовања и стручни назив; адреса електронске поште; број мобилног телефона; остварени успех, ако се по завршетку програма врши провера знања учесника); спроводиоцу коме је поверено извођење обуке; предавачима и другим реализаторима програма обуке (име и презиме; ЈМБГ; адреса; пол, у складу са законом који уређује заштиту података о личности; ниво и врста стеченог образовања и стручни назив; државни орган, јединица локалне самоуправе, односно други послодавац код кога је запослен; звање; радно место на које је распоређен, односно постављен; број и датум решења о акредитацији; област акредитације; број текућег рачуна и назив банке; адреса електронске поште; број мобилног телефона); оценама успешности спроведених програма и материјалима који су припремљени за потребе или су производ програма стручног усавршавања.

IX. КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА

Коришћење података из Матичног регистра

Члан 77.

Подаци из Матичног регистра користе се у складу са законом, односно државни органи, организације, органи и организације покрајинске аутономије и органи и организације јединица локалне самоуправе, установе, јавна предузећа, посебни органи преко којих се остварује регулаторна функција и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења обрађују податке, односно чињенице из евиденције из чл. 7. и 9. овог закона неопходне за извршавање њихових законом утврђених послова и овлашћења, сагласно начелу минимизације података.

Податке из Матичног регистра обрађују надлежни органи за спречавање, истрагу и откривање кривичних дела, као и гоњење учинилаца кривичних дела или извршење кривичних санкција, укључујући и заштиту и спречавање претњи јавној и националној безбедности, у складу са законом.

Пренос података у Централни регистар становништва

Члан 78.

Подаци из евиденција из чл. 7. и 9. овог закона се без одлагања преносе у Централни регистар становништва, у складу са законом којим се уређује Централни регистар становништва.

Подаци из евиденција из става 1. овог члана који се не воде у Централном регистру становништва могу преузимати државни органи, организације, органи и организације покрајинске аутономије и органи и организације јединица локалне самоуправе, установе, јавна предузећа, посебни органи преко којих се остварује регулаторна функција и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења, ако за то постоји правни основ и технички услови за повезивање са Матичним регистром, у складу са законом.

Преузимање података од стране Министарства

Члан 79.

Министарство преузима податке из евиденције из члана 7. овог закона потребне за редовно ажурирање службених евиденција које се воде као електронске базе података из надлежности министарства, као и ради обраде, анализе података и израде извештаја потребних за обављање послова из своје надлежности.

Преузимање података за вршење промена у Јединственом бирачком списку

Члан 80.

Министарство из Матичног регистра, односно евиденција из чл. 7. и 9. овог закона преузима податке који су од значаја за ажурирање, односно вршење промена по службеној дужности у јединственом бирачком списку.

Ажурирање односно вршење промена по службеној дужности из става 1. овог члана спроводи се у поступку утврђеном прописима којим се уређује јединствени бирачки списак.

Вишеструки уписи

Члан 81.

Ако се утврди да је одређено лице у истој јединици локалне самоуправе уписано у евиденције из чл. 7. и 9. овог закона два или више пута, орган управе по службеној дужности доноси решење којим ће поништити све последње уписе, а оставити као важећи само први упис.

Ако се утврди да је одређено лице уписано у две или више јединица локалне самоуправе, органи управе код којих је то лице уписано после првог уписа, по службеној дужности доносе решење о поништењу уписа и примерак решења достављају управи који води први упис тог лица, који једини остаје важећи.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана први упис ће се ажурирати подацима из поништених уписа.

Х. НАДЗОР И ЧУВАЊЕ

Надзор над спровођењем закона

Члан 82.

Надзор над спровођењем овог закона и извршавањем послова поверених овим законом, врши Министарство.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко управне инспекције.

Надзор над спровођењем овог закона у делу који се односи на Матични регистар које се води у дипломатско-конзуларним представништвима врши министарство надлежно за спољне послове.

Надзор над спровођењем овог закона у делу који се односи на Евиденцију о држављанству Републике Србије врши министарство надлежно за унутрашње послове.

Чување

Члан 83.

Матичне књиге, документа која садрже податке из Матичног регистра и збирке исправа на основу којих је извршен упис и промене у Матичном регистру чувају се трајно.

Матичне књиге, које су вођене по прописима важећим до ступања на снагу овог закона, укључујући и матичне књиге које су вођене до 9. маја 1946. године, надлежни орган управе по истеку 100 година од последњег уписа, предаје надлежном јавном архиву.

Документа која садрже податке личног статуса једног лица из Матичног регистра, са збирком исправа и предметима, по истеку 100 година од последњег уписа предају се у електронском облику Државном архиву Србије.

Након предаје матичних књига, односно документа из ст. 2. и 3. овог члана, надлежни јавни архив издаје уверења, оверене копије и преписе докумената чије оригинале чува и које имају доказну снагу јавне исправе у складу са прописима о архивској грађи и архивској делатности.

Обезбеђивање приступа и мере заштите приступа Матичном регистру

Члан 84.

Приликом обраде података примењују се одговарајуће техничке и организационе мере заштите података који се обрађују, сагласно прописима и усвојеним стандардима и сразмерно ризицима који произлазе из обраде и природе података који су предмет заштите.

Обрада података сразмерна је сврси, односно обрађују се подаци који су примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Посебна организација предузима одговарајуће безбедносне мере у циљу заштите података од незаконитог уништења или губитка, мењања, неовлашћеног обелодањивања или приступа када се обрада података врши употребом информационо-комуникационих технологија.

Мере заштите приступа Матичном регистру подразумевају:

1) аутентификацију високог нивоа поузданости;

2) ауторизацију овлашћеног службеног лица корисника података, чиме се спречава неовлашћени приступ подацима.

Ако се Матичном регистру приступа преко другог софтверског решења врши се аутентификација приступа сервисима од стране корисника података која укључује и обавезну примену серверских сертификата.

Сваки приступ Матичном регистру мора бити аутоматски забележен јединственим идентификатором лица које је приступило подацима, са тачним временом приступа, а систем такође бележи изворе из којих је преузет податак, поступак којим је неки податак промењен, као и датум и време измене податка.

Обезбеђивање приступа и мере заштите приступа подацима у Матичном регистру, комуникација са другим софтверским решењима корисника података, врши се у складу са прописима којима се уређује област електронске управе, електронске идентификације и информационе безбедности.

Заштита података у Матичном регистру

Члан 85.

Матични регистар налази се у Државном центру за управљање и чување података који обезбеђује физичку заштиту података и докумената у складу са законом којим се уређује електронска управа, информациона безбедност, квалификовано електронско чување и заштита архивске грађе.

Посебна организација предузима мере против неовлашћеног или случајног приступа Матичном регистру, мењања, уништавања или губитка података, неовлашћеног преноса, других облика незаконите обраде података, као и мере против злоупотребе личних података, у складу са прописима који уређује информациона безбедност и електронска идентификација.

Посебна организација је дужна да обезбеди непрекидно функционисање Матичног регистра формирањем секундарне базе података и обезбеђивања рада софтверског решења на секундарној локацији, чиме се осигурава континуитет његовог рада и чување података и докумената, у складу са прописима којима се уређује информациона безбедност.

Посебна организација је дужна да, у циљу заштите, на крају сваке календарске године, закључно са 31. децембром изради резервне копије, које се сматрају оригиналом, свих промена података из Евиденција из члана 7. и 9. овог закона, које су настале у тој години, са збирком исправа из члана 11. овог закона, а што се ближе уређује актом Владе.

Мере које се предузимају у случају прекида рада матичног регистра

Члан 86.

Изузетно, у случају прекида рада Матичног регистра на период дужи од 48 часова орган управе врши упис у посебну евиденцију из члана 44. став 3. овог закона у папирном облику.

Након поновног успостављања рада матичар без одлагања врши упис у Матични регистар.

Садржину и изглед евиденције из става 1. овог члана и ближи начин поступања прописују Министар и министар надлежан за послове држављанства.

Обнова

Члан 87.

Ако дође до уништења или нестанка података из Матичног регистра обнова се врши без одлагања, у складу са прописима којима се уређује област информационе безбедности.

Министар и министар надлежан за послове држављанства ближе уређују начин поступања у случају уништења и нестанка података из Матичног регистра, као и начин вршења обнове.

XI. ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ ПРОПИСА

Члан 88.

Ради спровођења одредаба овог закона, министар ближе уређује:

- 1) начин вођења Матичног регистра;
- 2) критеријуме на основу којих се одређује број матичара у оквиру јединица локалне самоуправе;
- 3) начин вршења увида у евиденцију из члана 7. овог закона која се води у Матичном регистру;
- 4) начин издавања извода и уверења о чињеницама и подацима уписаним у евиденцију рођених, венчаних и умрлих која се води у Матичном регистру и Регистру матичних књига, као и извода намењених за употребу у иностранству и вођења евиденције у Матичном регистру о издатим изводима и уверењима;
- 5) начин вођења евиденције у Матичном регистру о дозволама да се умрли сахрани пре него што је чињеница смрти пријављена матичару;

6) програм и начин полагања посебног стручног испита за матичара, састав и начин рада комисије за спровођење посебног стручног испита за матичара, лица која учествују у организацији и спровођењу посебног стручног испита за матичара, накнаде за рад комисије и лица која учествују у организацији и спровођењу посебног стручног испита за матичара, облик и изглед обрасца уверења о положеном посебном стручном испиту за матичара, начин издавања уверења о положеном посебном стручном испиту за матичара и начин уписа и вођења евиденције о положеном посебном стручном испиту за матичара;

7) начин вођења евиденције у Матичном регистру о датим овлашћењима за обављање послова матичара;

8) начин уписа личног имена;

9) начин уписа податка о националној припадности;

10) начин исправке техничке грешке и промене података;

11) начин исправке и накнадног уписа чињеница и података;

12) начин чувања исправки података унетих у Матични регистар;

13) начин чувања и архивирања података;

14) обнову

и друга питања од значаја за вођење Матичног регистра.

Министар прописује садржину и изглед извода и уверења из евиденције из члана 7. овог закона и садржину и изглед пријава рођења, закључења брака и смрти у иностранству.

Министар и министар надлежан за унутрашње послове ближе уређују начин успостављања Матичног регистра.

Министар и министар надлежан за послове здравља споразумно прописују поступак издавања пријаве и садржину и изглед пријаве рођења детета, поступак издавања и садржину и изглед потврде о промени пола и поступак издавања потврде о смрти и садржину и изглед потврде о смрти.

Министар надлежан за унутрашње послове и министар надлежан за породичноправну заштиту споразумно прописују начин вођења поступка о налажењу детета и сачињавању записника о налажењу детета.

Министар и министар надлежан за породичноправну заштиту споразумно прописују садржину и изглед захтева и записника за закључење брака.

Министар, министар надлежан за послове држављанства, министар надлежан за послове здравља и министар надлежан за послове породичноправне заштите споразумно прописују начин поступања у случајевима рођења детета чија мајка нема документ којим се доказује идентитет.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 89.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице или одговорно лице у правном лицу ако:

1) пријави чињеницу рођења или смрти које нису наступиле (чл. 16, 17, 29, 32. и 33. овог закона);

2) не пријави надлежном доктору медицине специјалисти гинекологије и акушерства у здравственој установи рођење детета ван здравствене установе (члан 17. ст. 1. и 2. овог закона);

3) не пријави чињеницу рођења детета у прописаном року (члан 18. овог закона);

4) не одреди лично име детету у прописаном року (члан 22. овог закона);

5) не пријави чињеницу смрти у прописаном року (члан 29. овог закона);

6) изврши сахрањивање пре уписа у евиденцију из члана 7. овог закона без дозволе надлежног органа (члан 34. став 1. овог закона);

7) не достави потврду о промени пола у прописаном року (члан 37. став 3. овог закона);

8) да неистините податке у пријави за упис (члан 43. став 1. овог закона);

9) не чува податке из Матичног регистра у складу са законом (члан 83. овог закона).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се правно лице новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

Новчаном казном од 15.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу или органу јединице локалне самоуправе ако у прописаном року:

1) по захтеву не упише податак о националној припадности (члан 36. овог закона).

2) не изврши упис личног имена припадника националне мањине према језику и правопису припадника националне мањине (члан 40. овог закона);

3) не достави надлежном матичару правноснажне одлуке и друга акта о чињеници рођења, закључења брака и смрти и променама у вези са тим чињеницама (члан 42. овог закона).

Новчаном казном од 15.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу управе из члана 13. овог закона, које не изврши допуне и исправке података у Матичном регистру (члан 50. став 3. и чл. 51. и 52. овог закона).

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу управе из члана 13. овог закона ако не донесе план стручног усавршавања матичара у органу управе којим руководи и не достави га министарству у прописаном року (члан 75. став 3. овог закона).

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Настављање обављања послова матичара

Члан 90.

Матичари и заменици матичара који у тренутку ступања на снагу овог закона обављају послове матичара, односно имају овлашћења за обављање послова матичара, а немају стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године, а

испуњавају друге услове прописане чланом 68. овог закона, настављају да обављају послове матичара.

Даном почетка примене овог закона престају да важе овлашћења за обављање послова матичара дата у смислу прописа важећих до ступања на снагу овог закона.

Окончање започетих поступака

Члан 91.

Поступци започети до дана почетка примене овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

Уколико је матична књига која је вођена по ранијим прописима, укључујући и матичне књиге вођене у дипломатско-конзуларном представништву, уништена или нестала обнавља се у складу са прописима који важе до ступања на снагу овог закона.

Пренос података

Члан 92.

Пренос података из Регистра матичних књига у евиденцију из члана 7. овог закона у Матичном регистару извршиће Посебна организација у складу са прописима о електронској управи уз надзор и подршку Министарства.

Пренос података о држављанству из евиденције о држављанима Републике Србије у смислу прописа о држављанству у Евиденцију о држављанству Републике Србије у Матичном регистару извршиће Посебна организација у складу са прописима о електронској управи уз надзор и подршку министарства надлежног за послове држављанства.

Органи из члана 6. ст. 2. и 4. Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09, 145/14 и 47/18), министарство надлежно за спољне послове и министарство надлежно за послове држављанства дужни су да по службеној дужности изврше исправке и допуне недостајућих података у Регистру матичних књига и евиденцији о држављанима Републике Србије, као и упис података на српском језику и ћириличком писму, ради несметаног преноса података у Матични регистар.

Ради преноса података органи из става 3. овог члана су у обавези да у матичној књизи рођених, матичној књизи венчаних, матичној књизи умрлих и евиденцији држављана Републике Србије допуне, односно исправе податке, а нарочито: ЈМБГ, лично име, дан, месец, година и час рођења; место и општина/град рођења; држава рођења, име и презиме родитеља и њихов ЈМБГ.

Пренос података ће се извршити до почетка примене овог закона, а поступак преноса ближе уређују министар и министар надлежан за послове држављанства.

Престанак вођења матичних књига и ажурирања Регистра матичних књига

Члан 93.

Даном почетка примене овог закона престају да се воде матичне књиге у Регистру матичних књига и у папирном облику.

Уколико до дана почетка примене овог закона поједини уписи, односно подаци из Регистра матичних књига нису могли бити пренети у Матични регистар, за те уписе наставља да се води Регистар матичних књига и матичар

је дужан да без одлагања изврши потребне допуне, односно исправке у Регистру матичних књига, након чега се подаци преносе у Матични регистар.

До преноса података из става 2. овог члана, изводи и уверења издају се на основу података садржаних у Регистру матичних књига.

Рок за доношење подзаконских прописа

Члан 94.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од годину дана од ступања на снагу овог закона.

Обезбеђивање услова

Члан 95.

Министарство надлежно за послове здравља обезбедиће услове за издавање електронске потврде о промени пола до почетка примене овог закона.

Министарство надлежно за послове правосуђа обезбедиће услове за достављање правноснажних судских одлука електронским путем до почетка примене овог закона.

Министарство надлежно за спољне послове обезбедиће вођење матичних књига у Регистру матичних књига до почетка преноса података.

Престанак важења Закона о матичним књигама

Члан 96.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09, 145/14 и 47/18) и подзаконски акти донети на основу тог закона.

Даном почетка примене закона престају да важе одлуке о матичним подручјима.

Престанак важења других прописа

Члан 97.

Даном почетка примене овог закона, престаје да важи члан 303. ст. 2. и 3. Породичног закона („Службени гласник РС”, бр. 18/05, 72/11 – др. закон и 6/15).

Ступање на снагу

Члан 98.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се истеком три године од дана његовог ступања на снагу, изузев одредаба чл. 47. и 92. овог закона које почињу да се примењују даном његовог ступања на снагу.